

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

IV. Si duo Precistæ sint de eadem temporis data, uter præferendus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

oppositum tamen militant ista: primò, quia non habet litteras expeditas, nihil habere videtur, si solum oraculum vivæ vocis habeat: nam in concessione dignitatis vel officij, quam facit Princeps, debet esse sacrum Principis autographum *L. sacri affatus C. divers. Rescript. L. probatorias, Cod. de divers. off.* Secundo, facit illud Baldi in *L. nec exemplo in fi. C. de probatio.* Quod Rex vel Princeps habet sigillum authenticum cum scriptura solenni, quando aliquid confert, vel donat, ut ostendatur potentia regis, aliàs non esset nisi scriptura privata, vel propositum in mente retentum, quod nihil operatur. Pro solutione dicendum est, modò jam dicta vera esse quoad substantiam seu validitatem gratiæ, sed quoad illius probationem scriptura necessaria est, per not. Mohed. *decis. 9. nu. 1. ut lite pendente. Rebuff. in concordata, tit. de mandatis Apost. §. 1. verbo litteras, & in praxi in 2. part. signat. nu. 15 in pr.* Quod adeò verum est ut ne quidem proficiat inscriptio in Rotulo CÆSAREO, quia ex eo non acquiritur jus in re nec ad rem, cum sit tantum nuda annotatio ad Principis memoriam, ideoque sic inscripti, & nominati, expectantes dicuntur non provisi, *cap. ult. de concess. præbend.* Quam conclusionem etiam veram esse in Regalists scribit ARNULPHUS Ruzeus in suo tract. *Regaliorum*, ut si v. g. Rex hodie conferat beneficium vacans in Regalia, nec tamen expeditur provisio sub sigillo regio, & nihilominus, crastina die alteri conferat, qui habeat subscriptionem Notarij, sigillumque appensum in diplomate, valebit prima gratia, quantumcumque non fuerit in scriptis redacta: nec sigillum regis appositum, atque ita fuisse Judicatum per Arrestum die 3. Decemb. anno 1390. refert idem Ruzeus.

QUARTO quaeritur, quid si duo de eadem temporis data concurrant, uter potior? Conclusio I. Si in una sit dies & hora, in alia solum dies, præferetur is qui habet horam: quia in temporis incertitudine is præferendus est, qui probat tempus præcisum & determinatum, *DD. l. de rebus C. de donat. ante nupt. Fel. cap. pastoralis, col. 3. vers. ratione unius horæ, de Rescript.* SECUNDA Conclusio. In concurrentibus vigore collationis eodem tempore duobus factæ is præferitur, qui est in possessione, *cap. ex litteris de probat. Bart. l. 1 § non autem ff. de bon. possess. sec. t. ab idque nisi ex ordine scripturæ, qui in Cæsaris Cancellaria observatur, constat uter prius in album Præcistarum sit relatus, qui enim prior est in scriptura, censetur esse prior in tempore, L. quoties C. de usufructu. L. Servus ex his communis ff. de stipulat. servorum.* Si autem ex ordine scripturæ prioritas discerni non possit, consulendus erit Cæsar, qui utramque gratiam fecit. Tertia Conclusio: Si unus sit nominatus à Cæsare, alter ab eo cui Cæsar hac in re partes suas commisit, nec constat de temporis prioritate,

Uter Præcistarum potior si duo concurrant de eadem temporis data.

tate, præferetur qui à Cæsare est nominatus c. si à sede de preb. in 6. Nam & in collatione Episcopi ac Vicarij eodem tempore facta, præfertur Episcopi, tanquam dignioris, Calderinus conf. 2. de officio Vicarij, d. cap. si à sede. Et licet Papa conferendo beneficium, videtur alteri potestatem conferendi abstulisse, cap. ut nostrum, ut Eccl. benef. sine diminut. conferantur, ita & Imperator. Papa enim & Imperator fraternizant, ut ostendit Erasmus à Chokier frater meus in suo tract. de Iurisdict. ordinarij in exemptos part. 4. quest. 13. Quarta conclusio Quiprius executori præsentat diploma Precum Cæsarearum, præfertur alteri cui de eadem data facta est collatio, Rota decis. 100. Item si unus, in No. Feli. in d. cap. Capitulum Sanctæ crucis, de rescript. Arnulphus Ruz. aus tract. Regaliorum privilegio 46. no. 10. in fin. quod latius ostendo ad Reg. XV. Cancell. Concurrentibus in data ann. 2. & seqq. Sed quid si Precista post acceptatum & collatum sibi ab executeore beneficium perdidit diploma suarum Precum, an possit beneficium cum sola collatione retinere; quo affirmativas respondit Feli. in cap. in nostra vers. Spaliatus in si. & ibi Ant. de But. de rescript. nam collatio conservatur sine litteris Nominationum, per c. Cum olim. 1. de privileg. glo. in c. Sane de Renunciat. Quinta Conclusio: Præferri debet is alteri, in cuius diplomate inserta est clausula motus proprij, arg. cap. si pluribus, de prebend. in 6. Ruz. aus ubi supra nu. 12. vel clausula, ETIAMSI ALTERI CONTVLERIMVS: ea enim denotat gratiam alterius esse posteriorem: quia cum in diversis scripturis concurrat gratia & habitus, privatio semper præsumitur posterior, Bald. cap. 2. de off. deleg. & proinde ratione juris primò quæsiti, ab eo jus tolli non potest L. id quod nostrum, ff. de Regulis Iuris. Sexta conclusio: Si Cæsar unico verbo primarias nominationes duobus conferat, neutra collatio valet; nam ad validitatem cuiuslibet actus duo requiruntur, voluntas, & potestas, cap. cum super Abbacia, de off. deleg. ubi Bald. & Decius faciunt textus in cap. adhuc, si. 1. ibi. potest, si voluerit, de appellat. in l. 1. In Cæsare autem duobus eodem actu conferente deficit potestas, per Juris theoriam, ubi non assistit juris potentia, inanis est voluntas, Bald. in l. nolle, ff. de acquirenda hereditate, ergo si deficit potestas, sequitur nullitas, cum illa duo copulativè requirantur. Ideo necessariò debent ad esse illa duo, Philip. Præb. tract. at. juris Regalie quest. 28.

QVINTO quæritur si Preces concessæ alicui non fuerint fortitè effectum, ut puta ob mortem Precistæ, an Cæsar possit alium nominare? videtur quod sic: quia Indultum illi datum est contemplatione suæ personæ, aut dignitatis CÆSAREÆ, idcò per primam collationem potestas conferendi non est extincta, glos. in pragm. sanct. tit. de part. possess. verbo beneficium. Secundo, quando actus non habet effectum secundum intentionem disponentis, non restringitur ad unum actum, sed de ulteriori actu semper intelligitur, donec res fortitatur effectum, Bald. in l. invitus in si. C. de procurat. Anastasi. Germa-

Cæsar an
secundum
nominare
possit, si
Preces
quoad pri-
mum non
sint forti-
ta effe-
ctum.

PRIVILEGIA
REGULARIA
ET
COMMENTARIA
IN REGULA
CANCELLARIA
APOSTOLICA
L. 1.
DE PRECIBUS
C. III
8